

# Lausuntopyyntö STM 2015

## 1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Tampereen yliopisto

## 2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Timo Tiainen

## 3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Rehtori Liisa Laakso			

## 4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

08.02.2016
------------

## 5. Toimielimen nimi

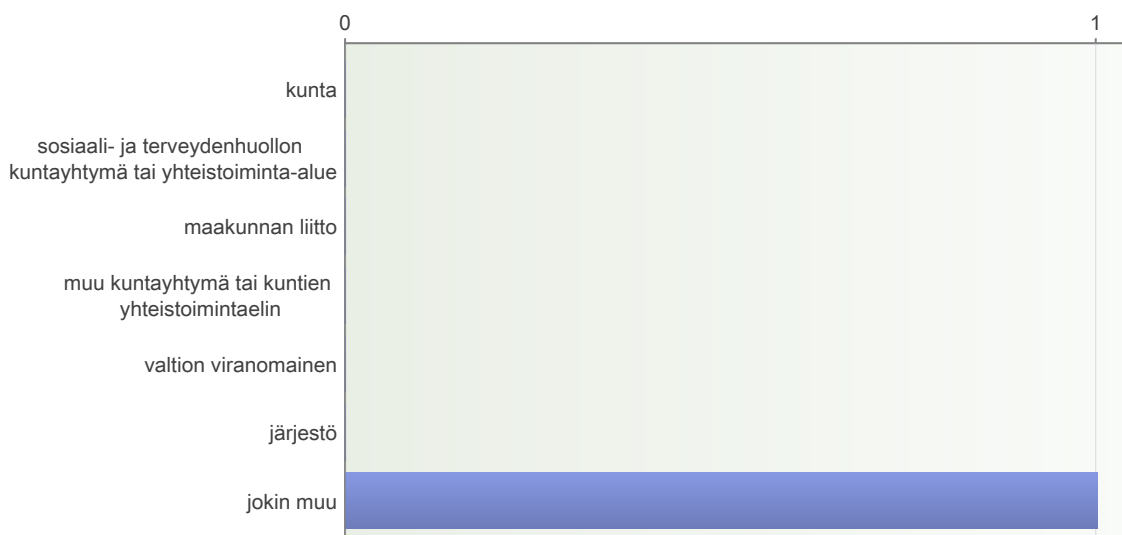
Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Rehtori

## 6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1





## 7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Ei vastauksia.

### 8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1



### 9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Monien asiantuntijalausuntojen perusteella itsehallintoalueiden määrän olisi pitänyt olla enintään 12, jolloin niille olisi tullut riittävä väestöpohja ja taloudellinen kyky huolehtia alueensa asukkaiden kattavista sosiaali- ja terveyspalveluista. Nykyinen linjaus on monimutkainen.

Tällä hetkellä viiden suuren kaupungin alueella toimii yliopistollinen sairaala ja yliopisto, joka huolehtii lääketieteen perusopetuksesta, erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäri-koulutuksesta, täydennyskoulutuksesta ja yliopistotasoisesta lääketieteellisestä/ terveystieteellisestä tutkimustyöstä. Toimivan sote-järjestelmän kannalta on tärkeää, että mainittujen tahojen (yliopistolliset sairaalat ja yliopistojen lääketieteelliset koulutusyksiköt) tehtävät säilyvät vahvoina. Tällöin niillä on oltava erityinen rooli terveyden ammattilaisten perusopetuksen järjestämisessä, ammatillisessa jatko- ja täydennyskoulutuksessa, tieteellisessä tutkimustyössä sekä vaativimpien sairauksien hoitamisessa.

Viiden suuren kaupungin itsehallintoalueiden erityisasema ja rooli otetaan vahvasti huomioon itsehallintoalueiden muodostamisessa.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Ei vastauksia.

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- -

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Vastaajien määrä: 1

- Osalla itsehallintoalueista ehdotettu ratkaisu johtaa tilanteeseen, jossa sosiaali- ja terveydenhuolto ei kuulu kyseisiin itsehallintoalueen omaan toimintaan ja irtoaa muusta alueellisesta päätöksenteosta. Ehdotusta ei voi pitää toiminnallisesti eikä hallinnollisesti selkeänä eikä mitenkään optimaalisena, koska se luo sote-järjestelmän, jossa valtakunnassa on eri periaattein ja toisistaan poikkeavin tavoin toimivia kooltaan eri suuruisia osia.

Hallituksen linjauksista käy ilmi, että jatkossakin Suomessa toimisi lähtökohtaisesti viisi yliopistosairaala erikoissairaanhoidon järjestäjinä/tuottajina. Kiinnittymällä kuitenkin viiteentoista sote-alueeseen sivuutetaan yliopistosairaaloiden ja niihin jossain määrin kytkeytyvän erityistason sosiaalihuollon toteuttaminen yliopistosairaala-aluevetoisesti, mikä olisi monien erityistä osaamista vaativien erityistason sote-palvelujen toteuttamisen kannalta kuitenkin ensiarvoisen tärkeää.

Aiemmissä hankkeissa yliopistosairaaloiden oikeudelliseen asemaan kiinnitettiin myös muodollis-oikeudellista huomiota. Nyt esitetyssä hallituksen linjauksessa yliopistosairaalat eivät saisi mitään erityistä oikeushenkilöllistä asemaa ja tätä on pidettävä toiminnallisista ja vastuusyistä ongelmallisena sote-alueiden rakentamisen lähestymistapana. Yliopistosairaalat tarvitsisivat selkeän oikeusasemamäärittelyn jo pelkästään toimivaltasyistä. Pelkästään soteuudistuksen näkökulmasta alueiden lukumäärän pudottaminen kahteentoista olisi erittäin perusteltua (ympäri vuorokautinen toiminta, riittävän laajan väestöpohjan varmistaminen varsinkin erikoistason hoidon turvaamiseksi, rakenteellinen selkeys).

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveystalvet muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia  
Ei vastauksia.

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaajien määrä: 1

- Tampereen yliopiston kannalta Tampereen yliopistollisen sairaalan nykyisen erityisvastuualueen Pirkanmaan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirit) lisäksi erityisesti Keski-Suomi on luontainen yhteistyökumppani Pirkanmaalle.

Mainittujen tahojen kanssa on pitkäaikaista lääketieteen perusopetuksen, erikoislääkärikoulutuksen, täydennyskoulutuksen ja tieteellisen tutkimuksen yhteistyötä sekä yliopistollisen sairaalan että Tampereen yliopiston osalta. Toimivan alueellisen potilashoidollisen yhteistyön kannalta sairaala- ja päivystysverkon sekä ensihoidon toimintojen on oltava synergisiä ja työnjaon osalta selvästi sovittuja alueella, joka toimii yliopistollisen sairaalaan vaikutuspiirissä. Myös kliinisen lääketieteellisen tutkimustyön kannalta useamman nykyisen sairaanhoitopiirin muodostama kokonaisuus tarjoaa parhaan mahdollisen pohjan tutkimukselle.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Ei vastauksia.

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- -

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Suurissa kaupungeissa (viidessä) toimivien yliopistollisten sairaaloiden ja yliopistojen lääketieteellistä opetusta, lääketieteellistä koulutusta antavien ja tieteellistä tutkimusta tekevien yksiköiden asemaa on käsiteltävä erityiskysymyksenä Sote-valmistelussa. Erityisasema ja rooli tulee ottaa vahvasti huomioon itsehallintoalueiden muodostamisessa ja toiminnassa, ja on selvitettävä tarve näitä kaupunkiseutuja koskevalle erilliselle lainsäädännölle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa tiiviissä yhteistyössä toimivan pelastustoimen ja hätäkeskuslaitoksen alueellinen ja hallinnollinen asemoituminen on selvitettävä uudelleen, sekä huomioitava rakentavasti kyseisten toimintojen suhde ensihoidon palveluihin.

On myös huolellisesti harkittava sitä vaihtoehtoa, että itsehallintoalueet perustettaisiin yksinomaan sosiaali- ja terveystoimen yhteen kokoaviksi – täydennettynä niitä sivuavilla pelastustoimen ja hätäkeskusten (ja ensihoidon) toiminnoilla. Tällöin niiden lukumääräksi tulisi säätää kaksitoista (12).

Maakuntien liittojen tehtävät ja nykyisten ELY:jen tehtävien hoitaminen tulisi selvittää erillisenä kysymyksenä ja irrallaan sote-uudistuksesta.

## 18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Vastaajien määrä: 1

- Terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisen ja terveysongelmien ehkäisyn on perustuttava tutkittuun tietoon, ja siten sitä on kehitettävä yhteistyössä yliopistojen kanssa. Sote-uudistuksen myötä tulee huolehtia siitä, että itsehallintoalueilla ja kunnilla on tosiasialliset edellytykset – ja kannusteet - suoriutua tehtävästä. Kannusteet merkitsevät valtion rahoitusta niihin kustannuksiin, jotka kunnille muodostuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Olisi järkevää tieteellisesti arvioida valtakunnallisesti tähän mennessä kunnissa ja sairaanhoitopiireissä tehty työ hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen, jotta jatkossa tehtävän työn vaikuttavuus tulee varmistetuksi.

Tampereen yliopisto pitää erityisen tärkeänä, että sosiaalipalvelut ja sosiaalihuolto ovat vahvasti mukana keskusteluissa ja tarkasteluissa. Sosiaalipalveluiden organisointi lähelle ihmisiä on jäänyt tällä hetkellä vähäiselle huomiolle.

Yliopistoille on kohdistettava erityistä rahoitusta tutkimukseen, joka liittyy hyvinvoinnin, sosiaalipalvelujen ja terveyden edistämisen vaikuttavuuteen.

## 19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- -

## 20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- On tärkeää säätää varsinaisten sosiaali- ja terveyspalveluiden ohella yliopistollisen sairaaloiden velvoitteesta tehdä tieteellistä tutkimustyötä yhdessä omien alueidensa yliopistojen ja niiden lääketieteellisten koulutusyksiköiden (tiedekuntien) kanssa. Tähän velvoitteeseen tulee liittyä myös asianmukaisen tutkimusrahoituksen turvaaminen, jotta suomalainen lääke- ja terveystieteellinen tutkimus voi uudelleen nousta kilpailukykyiseen asemaan pohjoismaisesti ja kansainvälisesti. Näin varmistetaan, että tutkimustyö yhdistyy kliiniseen työhön yliopistosairaaloissa, ja on keskeinen väline uusien hoitojen kehittämisessä, arvioinnissa ja laajemmassa käyttöönottossa. Kliiniset tutkimukset, hoitosuosituksen, terveydenhuollon menetelmien arviointi ja alan oppikirjat ovat käytännössä yliopistosairaaloiden sekä yliopistojen lääketieteen professoreiden asiantuntemuksen varassa.

Lisäksi on säädettävä yliopistollisen sairaalan velvoitteesta huolehtia osaltaan terveydenhuollon henkilöstön akateemisesta koulutuksesta (perus-, jatko- ja täydennyskoulutus) yhdessä yliopistojen lääketieteellisen koulutusyksikön kanssa. Yliopistojen lääketieteellisten koulutusyksiköiden (tiedekuntien) tulee saada valtionrahoituksesta korvaus tekemästään työstä lääketieteen ammatillisessa jatkokoulutuksessa (erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutus), mitä se tähän mennessä ei ole saanut.

Vastaavalla tavalla on huolehdittava sosiaalipalveluihin ja sosiaalihuoltoon liittyvän koulutuksen ja tutkimuksen rahoitus.

Koulutuksen rahoittamisessa ja järjestämisessä tulee huomioida myös sosiaali- ja terveyspalvelujen toiminnallinen integraatio sosiaali- ja terveydenhuollon eri ammattialoilla; ammattikorkeakouluissa ja yliopistoilla, jotta voidaan rakentaa sosiaalialan ja terveyden ammattilaisten osaamistasoa, kyvykkyyttä ja moniammatillista yhteistyötä optimaaliselle tasolle.

